

„Bodite pred vsem možje ljubezni, ne mešajte se v stvari, ki povzročajo razburjanje in razpor, ne pustite se od nikogar rabiti kot orožje, ne ravnajte se po nobeni stranki, ampak po vaši vesti. In resnično, duhovniki morejo svoj poklic izpolnjevati, nasproti vsem vernikom, brez razločka na stranke zatorej naj se oni zderžujejo vsacega vmešavanja, katero bi bilo zmožno, duhovniški časti škodovati, pri nasprotni stranki zbuditi pohujšanje, zaupanje pa in pomen, katero po pravici duhovščina zaradi njenega svetega poklica vživa, zaradi tega pokopati. Ojstro pa se duhovnikom na podlagi svete pokorščine prepove, o volitvah in strankah v cerkvi, na drugih svetih krajih in v farovžih govoriti in na kakeršenkoli način skozi dejanje in z postavljanjem duhovniške časti v tem oziru vplivati.“

In monsignor Bonomelli, škof v Kremoni, pravi v svoji razglasitvi:

„Duhovnik, bodisi on pri volitvah zmagalet ali premaganec, bode se on z ozirom na verske koristi nahajal vedno v težavnih razmerah in konečno od svojega dejanja kot vodja ali tudi samo kot pospeševalec ene stranke imel več škode kakor dobička. Za mene, povem odkrito, je bridkost, videti duhovnika, ki se vrže v volilni hrup, s katerim je toliko osebnih interesov, jeze, sovraštva, tožb in obrekovanje strank zvezano. Duhovniška suknja je pri tem kaj lahko pomečkana, ali celo raztrgana. Za mene je duhovnik, v duhu Kristusa, katerega on zastopa, mož miru, oče vseh; svoje obnašanje more on tako urediti, da se mu ne bodejo nikoli brez vzroka vrata zaprla pred nosom. Zato naj se on kakšni stranki nikoli kot voditelj ne vsili in tega ali onega volilca podpira. Dušno zveličanje tega ne pripusti in poklic pastirja in očeta ne da se s tem v soglasje spraviti.“

Te besede zakličemo tistem gg. duhovnikom, ki

proti njemu. Ljudem je z listom oči odprl. Da pa bi ljudje vendarle ne videli, vrgla sva jima peska in blata v lice. Lepo to sicer ni, a pri neizkušanih ljudeh pomaga. Kdor pa je količkaj pameten, nama itak nič ne verjame.

Sin: Tedaj sem pa tudi prav imel, ker sem „Štajerca“ obljajal zaradi papeževega pisma, v katerem prepoveduje duhovščini, se preveč vtikati v narodne boje, kajti oni niso plačani in posvečeni samo za klerikalce, ampak za vse katoličane.

Oče: Seveda si imel prav. Zakaj je neki ljudem le treba vedeti, da papež ne pusti duhovnikom hujskati zoper lastne brate, in sosedo? Če bi se potem ljudje začeli ravnati po papeževih besedah, bi morala midva in najina žlahta utihniti. Zato je bilo dobro, da si se obregnil nad ptujskim listom. Zdaj vsaj ne bode mnogo ljudi verjelo, da nam je sam sveti oče vsul tako hudega tobaka pod nos.

Sin: Te dve laži sta bili toraj zelo imenitni. A kričanje, da je „Štajerc“ slovenska dekleta zasramoval, to je pač malo preciganska farbarija, ker vsakdo kdor nas le malo pozna, ve, da nihče ne zaničuje ženske bolj, kakor mi klerikalci. Jaz se le bojim, da

zlorablajo kar na debelo našo sveto vero v strankarske, politične namene. Vi, klerikalci, poštenega orožja proti nam nimate, in ga tudi ne morete imeti, zato pa zlorablajte našo najsvetejšo svetinjo, našo sveto vero proti nam. Zatorej duhovni pastirji! nazaj, v cerkev, za katero ste se posvetili in tam nam oznanujte, kar je zapovedal Kristus! Dela je tam obilo. Ako tega ne storite, napočiti znajo na Spodnjem Štajerskem še vse hujše razmere, kakor so v sosedni Kranjski, kajti naš kmet, čeravno ga je še dosti v vašem temnem, nazadnjaškem taboru, je veliko bolj naprednjaški kakor si mislite vi. Ako bode struna počila in bomo mi primorani povedati v našem listu vse kar vemo in kar še bomo zvedeli (gradiva imamo že sedaj čez mero), potem, no potem, pripišite nasledke sami sebi.

Geslo naših spodnještajerskih kmetov je: Bodimo naprednjaki, ostanimo veri in cesarju zvesti, ljubimo svoj rod, poštenih tujcev ne zaničujemo, in zastopajmo svoj kmečki stan sami!

Vojna v Južni Afriki.

Od decembra lanskega leta pa do sedaj vršilo se je, kakor poročajo različni časniki, v Južni Afriki med Angleži in Buri čez 600 bojev. Vsi ti boji so podobni onim krvavim plesom prejšnjih časov. Sedaj je podobna ta vojna lovu na zajce, samo da Buri niso plašljivi, pač pa Angleži, ki se skrivajo v svoje blokhišice in od tam streljajo skozi okenca na mimo hiteče Bure. Večji lov na Bure vršil se je dne 6. februarja. Angleški poveljnik Kitchener baje je vodil ta lov sam, je zbral vse razpoložljive čete ob reki Wilge, dotoku Vaala, in ob njenem levem dotoku Liebensbergs-Vlei od Frankforta doli do Betlehema. S temi kolonami je začel prodirati proti zahodu v

bode „Štajerc“ to našo slabost izvohal in primerno dokazal. Ne veste več, da je neki dober najin prijatelj pred nekaterimi tedni izdal v Gradcu knjižico, v kateri zagovarja zapoved, ki prepoveduje mašnikom ženitev. V tej zanimivi knjigi je omenjeni pisatelj pisal približno te-le besede: „Duhovniki hvalijo Boga, da jim ni treba prositi vsak dan v očenau: reši nas vsega hudega, namreč žene.“ Tako bi se še najslabši ajd ne predrznil zaničevati ženskega spola. Ali se ne spominjate več, da je bil pred mesecem dni v Ljubljani in v Gradcu obsojen vaš prečastiti brat „Slovenec“, ki je glavni časopis vseh slovenskih klerikalcev, na tri mesece težke ječe v prvej vrsti zato, ker je najimenitnejše slovenske žene in deklice prav po barabsko zasramoval. In še le nekaj dni je preteklo, ko je tisti vaš najimenitnejši brat pisal, da so vse ženske, katere nočejo biti klerikalne metlje, izpridene in brez čutstva za čast in poštenje. Oh, ko bi „Štajerc“ to vedel, spet bi nama lahko zaklical: „Fej, svetolinska hinavca!“

Oče: Ta zadeva je res malo sitna. Pa nekaj nedolžnih in nevednih deklet se je le dalo nahujskati, kar je za naju zelo dobro. Nekaj jih pa še znajo naščuvati

smeri proti Heilbronnu oziroma Kronstadtu in potem proti železnici. V tem trenutku je bil Dewet s svojo armado omrežen od vseh strani; na severni, južni in zahodni strani so mu zapirali pot dobro zasedene stražnice, na vzhodni strani je pa poleg teh pritiskala nanj neprodorna, proti njemu prodirajoča angleška četa. Vrh tega je bil pa še ves čveterokot ograjen z dvojno ali trojno žično ograjo. Toda Dewetu tudi v tem trenutku ni upadel pogum. V naglici je razdelil sojo armado v manjše oddelke, jih razkropil na vse strani zastražene pokrajine ter jim naročil naj se kakorkoli rešijo iz zagate in potem zberejo severozahodno od Heilbronna. Sam je pa mej tem z malim številom sobojevnikov prodril vrsto stražnic na jugu mej Kronstadtom in Lindleyem, žično ograjo pa pretrgal na ta način, da je zapodil vanjo večjo četo volov. Neopazovan se je potem Dewet podal za vrsto stražnic najprej proti zahodu in potem na sever, kjer so se polagoma zbirali njegovi oddelki, katerih nekateri so prodrli omrežje šele naslednjo noč. Drugo jutro ob prvem svitu so se Angleži zama ozirali po zaželenem plenu — Dewetu. Ušel jim je pred nosom. Listi poročajo, da niti misliti ni na to, da bi mogla Anglija z vojaškimi sredstvi ukrotiti Bure. Samo dve poti sta, ki bi Bure užugali: neprestano dobivanje konj, katerih Angležem vedno primanjkuje ter izključenje zdravnikov, da bodo Buri brez vsake pomoči. Ako se izženo vsi tuji zdravniki, bodo Buri kmalu izgubljeni. — Pri Nigelu, pri Klipšanu so izgubili Buri 56 mož, dasi leži ta kraj blizu Johannesburga, torej v docela očiščenem ozemlju. Kitchener vidi, da niti blizu glavnih mest ni na varnem vzlic neštevilnim stražnicam. Osem dnij prej pa so imeli Angleži nesrečo tudi na Zuikerbosch-Randu. Dne 23. p. m. so Angleži ubeglim Burom med Frankfortom in Vredejem vzeli baje 100 konj in 6000 glav goveje živine. 600—800 Burov pa je ušlo skozi

vrsto stražnic. Dne 24. p. m. pa so Buri jugozahodno Klerksdorpa, pri Wolmaranstadu po hudem boju vzeli oddelku Vondonopa cel convoi, dasi ga je branilo pet bataljonov yeomanrycev in troje stotnij fizilirjev z 2 topoma.

Dne 27. februarja po so bili Buri med reko Wilge in natsko mejo občutno tepeni. Gotovo je, da so poročila Kitchenerja in angleških listov pretirana, toda izgube Burov so vzlic temu nedvomno velike. Nad 600 Burov je bilo ubitih, ranjenih ali ujetih, razen tega pa so izgubili še 2000 konj, 28.000 glav goveje živine, 200 vozov, 60000 ovac, 600 pušk, 50000 patron. Ujeta sta Dewetov sin in Yohn Wessels, ubit pa je bil Mani Botha, poveljnik burskega oddelka. Dewet je ušel in z njim dvojce večjih oddelkov. To je hud udarec za Bure. Mogoče je, da ujeti Buri niso bili med bojevniki, nego so le gonjači, dečki in starejši, za boj nerabni možje ter tudi cele družine z otroci. Ako pa so Buri izgubili res 600 svojih bojevnikov, je to zanje nenadomestna izguba najusodnejšega pomena. Pričakovati sicer ni, da bi se zato že udali, toda njih odpor bo poslej znatno manjši. Hkratu se poroča, na so imeli tudi Angleži te dni velike izgube. Buri so namreč ujeli 16 častnikov in 451 vojakov. Soveda so Buri večino zopet izpustili, ker z ujetniki ne morejo ničesar napraviti.

Razne stvari.

Iz Slovenskih goric. Če se ozremo po širnem svetu, vidimo kako človeški rod napreduje na potu omike in izobrazbe. Širijo se mesta, trgi in vasi. Stavijo se mnoga šolska poslopja, podobna grajsčinam, da se ondi naša mladina podučuje za svoj prihodnji cilj; stavijo se tudi za slabše ljudi jetnišnice, da se ondi pokorijo za svoja hudodelstva itd. — Svitla

Oče globoko vzdihne in zasukne oči kakor vrag, kadar mu uide celih deset regimentov težko vlovljenih duš. O ja, za profesorja sem že res davno zrel in sem ter še bom večkrat učil ljudi, kako je treba pošteno živeti, toda žalibog se to ne zgodi nikoli na visokih šolah, ampak zmiraj le v kajhi, kjer kažejo s prstom za menoj, rekoč: „Ljudje božji, takšni, kakoršen je ta, ne smete biti, drugači bo ričet predrag postal!“

Sin: Ker ste tako vrl učenjak, mi bodele lahko mojo vest tudi v sledečem slučaju potolažili.

Oče: Le zanesi se na mene in odkritosrčno povej, kaj ti vznemirja tvoje žlahtno srce.

Sin: Hudobija vseh hudobij, hudobija, ki vpije do nebes za maščevanje, je, da sem svojim bralcem lagal, da je „Štajerc“ žalil ves slovenski narod, da je pisal, da se zgodi na Slovenskem največ zverinskih zločinov, da so Slovenci najhujši divjaki, ter da so duhovniki krivi teh prežalostnih razmer. Vsega tega „Štajerc“ ni pisal, ampak on je razločno rekel, da se zgodi ravno v najbolj klerikalnih krajih največ hudodelstev in da so tega v velikej meri krivi huj-skači, klerikalni časniki in taki duhovniki, ki šuntajo

nekatero nekdanje device, ki črne hlače nosijo. Zakaj pa tudi ne? Z lepimi Evinimi hčerkami se je jako prijetno pogovarjati i. t. d. Zato se je in se bode mnogo najinij prijateljev potrudilo, se jim las-kati in jih ščuvati, ker jim je pri tej priložnosti mogoče, se ž njimi pečati in si hladiti od ljubezni vroča srca. — No, kaj si še imel na vesti?

Sin: Veste, dragi oče, bal sem se, da mi bo „Štajerc“, ko sem pisal, da je postal surov, rekel: „Špeglaj se, farizejska duša!“ ker — no — pisal je zadnji čas mnogo o pijancih. Pa kdo so ti pijanci? Mene, vas in najine pomagace je tako resnično namalal, da naju bo zdaj vsakdo, ki je tiste reči bral, takoj spoznal, naj se še tako dobro preoblačiva v ovčje kožuhe. Zato mislim, da bi bilo najpametnejše, ako bi bil njegove grenke besede rajši tiho požrl.

Oče: Kaj še! Ako bi si ne bil skušal z zavijanjem pomagati, bi se nama bili še hujše smejali, in kar cele trume nerazsodnih privržencev bi naju bile zapustile.

Sin: Vi ste res pravi modrijan! Nisem mislil, da imam tako imenitnega očeta. Vi bodele še gotovo prišli na univerzo za profesorja morale (nauk o lepem življenju).